

Міністерство внутрішніх справ України
Харківський національний університет внутрішніх справ

ПІДГОТОВКА ОХОРОНЦІВ ПРАВОПОРЯДКУ В ХАРКОВІ (1917–2017 рр.)

Збірник наукових статей і тез доповідей
на науково-практичній конференції
до 100-річчя підготовки охоронців правопорядку в Харкові

(м. Харків, 25 листопада 2017 р.)

Харків
2017

УДК 351.74«1917/2017»(477-54)
ББК 67.9(4УКР)301.16р-1
ПЗ2

*Друкується згідно з рішенням оргкомітету
за дорученнями Харківського національного університету
внутрішніх справ від 30.08.2017 № 126, від 24.10.2017 № 172*

**Підготовка охоронців правопорядку в Харкові (1917–
ПЗ2 2017 рр.)** : зб. наук. ст. і тез доп. на наук.-практ. конф. до
100-річчя підготовки охоронців правопорядку в Харкові
(м. Харків, 25 листоп. 2017 р.) / МВС України, Харків. нац.
ун-т внутр. справ. – Харків, 2017. – 340 с.

Збірник містить близько 200 наукових статей і тез доповідей
учасників науково-практичної конференції за такими напрямками:
історія підготовки правоохоронців у Харкові та в Україні; психоло-
гічні та педагогічні аспекти підготовки кадрів для Національної
поліції України; особливості підготовки фахівців кібербезпеки для
Нацполіції; підготовка фахівців для органів досудового розслідуван-
ня Нацполіції: проблеми та перспективи; навчання та вишкіл кадрів
для кримінальної поліції Нацполіції; підготовка фахівців для підроз-
ділів превентивної діяльності Нацполіції; роль науки та наукової
діяльності в підготовці кадрів для Нацполіції; здійснення національ-
но-патріотичного виховання курсантської та студентської молоді як
важливий чинник підготовки кадрів для Нацполіції України.

УДК 351.74«1917/2017»(477-54)
ББК 67.9(4УКР)301.16р-1

*Матеріали друкуються за рішенням оргкомітету конференції,
викладені в авторській редакції з незначними коректорськими правками.
Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ
несуть автори. Електронна копія збірника безоплатно розміщується у
відкритому доступі на сайті Харківського національного університету
внутрішніх справ (<http://www.univd.edu.ua>) у розділі «Видавнича
діяльність. Матеріали науково-практичних конференцій, семінарів
тощо»), а також у репозитарії ХНУВС (<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/>).*

ЗМІСТ

СВІТЛИЧНА Ю. О.

Правовий захист іноземного інвестування як складова забезпечення правопорядку в Україні.....	15
---	----

СОКУРЕНКО В. В.

Початок підготовки охоронців правопорядку в Харкові (1917 р.)	20
---	----

КЛИМЕНКО І. В.

Десять кроків реформування поліції.....	22
---	----

БАНДУРКА О. М.

Становлення підготовки охоронців правопорядку в Харківському національному університеті внутрішніх справ у перші роки незалежності України (1991–2001 рр.)	23
---	----

ГУСАРОВ С. М.

Екскурс в історію підготовки правоохоронців на Слобожанщині	28
---	----

БЕСЧАСТНИЙ В. М.

Історичний нарис про внесок Донецької спеціальної середньої школи міліції у справу підготовки кадрів для органів внутрішніх справ Харківської області.....	31
---	----

ШВЕЦЬ Д. В.

Психологічні аспекти реформування поліції.....	33
--	----

БУРДІН М. Ю.

Роль Вільного козацтва в охороні правопорядку в Україні у 1917 році	35
---	----

КЛОЧКО А. М.

Юридичний ліцей у системі підготовки охоронців правопорядку в Харкові	36
---	----

ДАНИЛЬЧЕНКО Ю. Б.

Україна в європейському антитерористичному просторі: від терогенності до партнерства	37
---	----

ОРЛОВ П. І., ПАВЛИКІВСЬКИЙ В. І.

Ініціатива, пошук, результат	38
------------------------------------	----

ГРЕЧЕНКО В. А.

Програми навчання у школах міліції Харкова у 1922–1923 рр.....	40
--	----

АБЛАМСЬКИЙ С. Є.

Роль взаємодії слідчого з іншими органами і підрозділами при розслідуванні кримінальних правопорушень.....	42
---	----

АВДЄЄВ О. О.

Контроль за діяльністю вищих навчальних закладів України як елемента Національної поліції.....	43
---	----

АВРАМОВА О. Є., САВЧЕНКО А. С.

Поліцейське піклування щодо психічно хворих осіб.....	45
---	----

АЛЕКСАНДРОВ Ю. В.

Визначення понять «ідентичність» і «професійна ідентичність»	46
--	----

АНДРОСЮК В. Г.

Діяльнісно-рефлексивні аспекти інформаційної компетентності слідчих 48

БАБЕНКО О. О.

Емоційний інтелект і психологічна розумність як складові ресурсності
представників юридичних видів професій 50

БАЛАЦ Р. М.

Проблемні питання щодо правового регулювання запобіжної діяльності
органів досудового розслідування Національної поліції України 51

БАНДУРКА С. С.

Захист приватної власності як завдання діяльності Національної поліції України 53

БАРАНЕНКО Р. В., ТУРЖАВСЬКА К. О., ЛИТВИН О. Я.

Аналіз кваліфікаційних вимог до кіберполіцейських 54

БЕЗУСА Ю. О.

Деякі науково-теоретичні питання систематизації
нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України 55

БЕЗПАЛОВА О. І.

Впровадження вищими навчальними закладами системи МВС України
інноваційних методів освітньої діяльності 58

БОНДАРЕНКО О. О.

Переваги підготовки фахівців для підрозділів слідства органів
Національної поліції України у відомчих навчальних закладах 59

БОРТНИК О. Г.

Роль науки цивільного права в підготовці кадрів для Національної поліції України 60

БРЕУС Є. В.

Застосування слідчими психологічного впливу під час розслідування злочинів,
скоєних проти життя та здоров'я особи 62

БРИГАДИР І. В.

Перспективи підготовки поліцейських в Україні: окремі потенційні проблеми 63

БРУСАКОВА О. В.

Національно-патріотичне виховання співробітників Національної поліції України 65

БУРБЕЛО Б. А.

Організація професійної підготовки працівників Національної поліції України 67

ВАКУЛОВИЧ Е. В., КИРИЧЕНКО Т. С.

Науковий підхід щодо визначення понять свободи та особистої недоторканості
у сімейному та кримінальному праві для застосування у практичній
діяльності поліції 69

ВАСИЛЕНКО В. А.

Культура українського фахового спілкування: соціопсихолінгвістичний аспект 71

ВАСИЛЕНКО М. Є.

Професійно-ціннісні орієнтації як детермінанта службової поведінки
співробітників правоохоронних органів 73

ВАСИЛЬЄВ А. А., ПИРОЖЕНКО О. С.

До питання протидії кіберзлочинності підрозділами Національної поліції України 75

ВЕСНА О. О.

Сенсожиттєві орієнтації як показник психологічного здоров'я працівників поліції 77

ГАВРИЛЕНКО О. А.

Гене́за закладів навчання працівників міліції у Харкові на початку 20-х рр. XX ст.
(за матеріалами Державного архіву Харківської області) 78

ГАЛКІН Д. В.

Правові засади розвитку професійної освіти в системі МВС у повоєнний період 80

ГАЛКІНА О. М.

Деякі питання підготовки кадрів міліції у 1960–70-х роках 81

ГАЛУШКО К. О.

Обґрунтування значення цивільно-правової науки для майбутніх кадрів
Національної поліції України 83

ГІДЕНКО Є. С., МАЛЯРЕНКО С. А.

З історії підготовки правоохоронців у Харкові та Україні 84

ГЕРАЩЕНКО Т. Г.

Формування наукової раціональності у студентів-юристів 86

ГЕТМАНЕЦЬ О. П.

Завдання науки фінансового права при підготовці правоохоронців в Україні 87

ГЛАДКОВА Є. О.

Правоохоронна складова протидії наркозлочинності 89

ГЛОБЕНКО Г. І.

До питання підвищення кваліфікації слідчих Національної поліції України 91

ГОНЧАРУК О. М.

Національно-патріотичне виховання української студентської
та курсантської молоді як один із пріоритетних напрямів сучасної освіти 92

ГОРБАЧ Н. Л., КАЛЬЧЕНКО Т. М.

Професійна культура спілкування курсантів-правоохоронців
у процесі вивчення іноземної мови 93

ГОРБАЧОВА О. В., ПЛАТКОВСЬКА О. В.

Національна поліція як суб'єкт забезпечення публічної безпеки і порядку:
психологічний вимір 95

ГОРОБЕЦЬ Н. О., ДВОРНІЧЕНКО Л. Л.

Професія «поліцейський» як примус і покликання 96

ГРЕСА Н. В., КАРНАУХ Я. І.

Роль копінг-поведінки у професійній діяльності поліцейських 98

ГРИШКО Л. М.

Практика Європейського суду з прав людини та підготовка правоохоронців 100

ГУЛЬТАЙ П. М.	
Проблемні питання підготовки слідчих Національної поліції України	101
ГУЦУЛЯК М. Я.	
Про окремі питання реалізації Стратегії розвитку системи МВС України до 2010 року	102
ДЖАФАРОВА М. В.	
Питання нормативно-правового регулювання патріотичного виховання курсантської та студентської молоді.....	105
ДЖАФАРОВА О. В.	
Особливості підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України: питання сьогодення	107
ДОРОШЕНКО В. А.	
Суб'єкти громадського контролю за діяльністю Національного антикорупційного бюро України	109
ДОЦЕНКО В. В., ХАРЧЕНКО С. В.	
Особливості використання тренінгових технологій у підготовці кадрів для Національної поліції.....	111
ЄВДОКІМОВА О. О., ЛАМАШ І. В.	
Толерантність до невизначеності як ресурс саморегуляції особистості працівників поліції.....	112
ЄВТУШОК В. А., ЛАХМАНЮК Ю. В.	
Національна ідея як важливий чинник підготовки кадрів для Національної поліції України.....	114
ЖДАНОВА І. В., БАКУМЕНКО І. О.	
Емоційна компетентність і шляхи її розвитку у працівників Національної поліції.....	116
ЖУРЕНКО О. М.	
Образ «історичної людини» в контексті новітнього епосу 20-х рр. ХХ ст. (за романом Ю. Яновського «Чотири шаблі» (1930 р.))	118
ЗАБОЛОТНА Ю. В.	
Здійснення національно-патріотичного виховання курсантів і студентів за допомогою створення україномовних соціальних мереж.....	121
ЗАВАЛЬНИЙ М. В.	
Залучення курсантів вищих навчальних закладів МВС України до наукової діяльності....	122
WILSON P., ЗАГУМЕННА Ю. О.	
Професійна підготовка працівників правоохоронних органів як основа конструктивної взаємодії поліції та громади	124
ЗАЙЦЕВ О. Л.	
Роль дисципліни «Право інтелектуальної власності» в системі підготовки кадрів для Національної поліції України.....	126
ЗАХАРЕНКО Л. М.	
Особливості професійного спілкування патрульних поліцейських у проблемних ситуаціях.....	128

ЗАЯЦЬ К. Д.	
Особливості шахрайств, що вчиняються в кіберпросторі.....	130
ЗЕЛЕНЯК П. А.	
Правове регулювання охорони дитинства в Україні.....	131
ЗЕМЛЯНСЬКА О. В.	
Комунікативна компетентність та її роль в діяльності працівника поліції.....	134
ІВАНЦОВ В. О., ЧИШКО К. О.	
Співвідношення адміністративного примусу як методу адміністративної діяльності поліції та поліцейських заходів.....	136
ІВАНОВА І. Л., КОРШЕНКО А. Є.	
Використання мультимедійних технологій як засобу формування іншомовної комунікативної компетенції майбутніх правоохоронців.....	138
КАЗНАЧЕЄВА Д. В.	
Питання післядипломної освіти поліцейських.....	139
КИРИЧЕНКО Т. С., КРАСИЦЬКА Л. В.	
Роль сімейно-правової науки в підготовці кадрів для Національної поліції України.....	141
КІДІНА Н. В.	
Дискусійні питання призначення покарання неповнолітнім.....	142
КІКІНЧУК В. В.	
Щодо шляхів удосконалення діяльності підрозділів Національної поліції.....	145
КІКІНЧУК В. Ю.	
Кадрові процедури в Національній поліції України.....	146
КОГУТ О. О.	
Взаємодія як один з аспектів спілкування слідчого.....	148
КОЛОМОЄЦЬ Н. В.	
Роль і значення наукових гуртків вищих навчальних закладів зі специфічними умовами навчання в підготовці кадрів для Національної поліції України.....	149
КОМЗЮК А. Т.	
Національно-патріотичне виховання як складова професійної підготовки майбутніх офіцерів Національної поліції України.....	151
КОРОБЦОВА Д. В.	
Особливості психологічної підготовки кадрів для Національної поліції.....	153
КОНДРАТОВ Д. Ю.	
Роль дисциплін кримінально-правового циклу в діяльності ХНУВС з підготовки кадрів для Національної поліції України.....	155
КОЦАН І. Д.	
Організація роботи радянської міліції в Ізюмському повіті Харківської губернії в умовах військового часу доби Української революції.....	157
КОЧУРА О. О., ЦИРКУЛЕНКО С. С.	
Про окремі аспекти підготовки фахівців органів досудового розслідування Національної поліції України, які спеціалізуються на розслідуванні дорожньо-транспортних пригод...	159

КРАВЦОВ Д. Р.	
Психологічна стійкість особистості: напрямки дослідження	161
КРАСНОВА Н. В.	
Важливість виховання патріотизму в курсантів ВНЗ системи МВС.....	162
КРЕПАКОВ І. О.	
Теоретичний зміст поняття «попередження злочинів».....	164
КРИЖНА В. В.	
Основні засади Положення про Міністерство внутрішніх справ УРСР 1973 року	166
КУБРАК В. П., СТРУКОВ В. М.	
Історія створення і розвитку інформаційно-аналітичних підрозділів МВС України	167
КУДЕРМІНА О. І.	
Психологічні передумови ефективної взаємодії працівників Національної поліції України із представниками ЗМІ.....	169
КУДІНОВ В. А.	
Особливості підготовки в Національній академії внутрішніх справ фахівців з кібербезпеки для Національної поліції України	171
КУХТІНА І. М.	
Професійна адаптація працівників Національної поліції України	172
ЛАЗАРЄВ В. В.	
Нормативно-правові засади регулювання громадянства в Україні в 1917–1921 роках.....	174
ЛАМАШ І. В., БОНДАРЬ М. О.	
Специфіка готовності до інноваційної діяльності працівників поліції	175
ЛАРІНА Т. Ф., ФУРСА В. А.	
Роль дисципліни «Судова бухгалтерія» в підготовці кадрів для Національної поліції України.....	177
ЛЕВАШОВ О. С., ПОЧУЄВА В. В.	
Моделювання умов професійного іншомовного спілкування майбутніх правоохоронців.....	178
ЛЕВАШОВ О. С., ДЯГІЛЄВА Л. Д.	
Вдосконалення мовної підготовки фахівців у ВНЗ системи МВС.....	180
ЛЕЩЕНКО О. С.	
Особливості ресурсності сучасних поліцейських.....	182
ЛИТВИНОВ О. М., ОРЛОВ Ю. В.	
Кримінологічна школа ХНУВС: на шляху до нових звершень.....	183
ЛОГВИНЕНКО Є. С.	
Покарання в законодавстві Драконта: оцінки в історіографії.....	185
ЛОГВИНЕНКО І. А.	
III Універсал Української Центральної Ради в історії національного державотворення.....	187
ЛОПАЄВА О. М.	
Психологічні та педагогічні аспекти підготовки кадрів для Національної поліції.....	188

ЛУКАШ С. С.

Практичне навчання як основна складова процесу підготовки
висококваліфікованих поліцейських.....190

МАКАРЕНКО П. В., ЛАРІОНОВ С. О.

Харківська школа юридичної психології: становлення і сучасність.....191

МАКАРОВА О. П.

Умови розвитку професійної ідентичності193

МАКОВОЗ О. С.

Детермінанти підготовки кадрів для Національної поліції
в контексті формування економіки знань.....195

МАЛОГОЛОВА О. О.

Напрями національно-патріотичного виховання курсантів (слухачів)
вищих навчальних закладів із специфічними умовами навчання197

МАРЧУК М. І.

Роль навчальних дисциплін конституційно-правового блоку
для підготовки українських поліцейських.....199

МЕЛЬНИК К. Ю.

До питання правового регулювання контрактів про проходження служби в поліції201

МІЛОРАДОВА Н. Е.

Періодизація теоретичних поглядів на проблему професіогенезу особистості фахівця202

МОРОЗ О. В., ХОДЄЄВА Н. В.

Право на інформацію про стан здоров'я при відборі, підготовці
та проходженні служби співробітниками Національної поліції України.....204

МУРАХОВСЬКА Т. Є.

Роль курсу теорії держави і права в підготовці кадрів поліції.....206

НАСТЕНКО М. О.

Фінансова поліція як напрям підготовки сучасних правоохоронців в Україні208

НЕБРАТ О. О.

Окремі аспекти забезпечення прав і свобод громадян при застосуванні
Національною поліцією поліцейських заходів209

НЕВЗОРОВ І. Л., ХОТЕНЕЦЬ П. В.

Приватні військові компанії та право: гострі питання,
деякі світові тенденції нормативного регулювання.....212

НЕВЯДОВСЬКИЙ В. О.

Особливості звільнення від адміністративної відповідальності
при малозначності правопорушення.....214

НОСОВ В. В.

Підготовка поліцейських в аспекті застосування цифрової криміналістики
у розслідуваннях кіберзлочинів.....216

ОЛІШЕВСЬКИЙ О. В.

Встановлення можливості оцінки суспільної небезпечності особи217

ОРЛОВ Ю. В.

Проблеми трансформації окремих кримінально-правових відносин
в Україні крізь призму юрисдикції Міжнародного кримінального суду 219

ПАЗИНИЧ Т. А.

Пропозиції щодо вдосконалення програми підготовки слідчих
і профорієнтаційної роботи у вищих навчальних закладах МВС України 221

ПАЛЮХ А. Я.

Шведський досвід психологічних засад дії поліції при охороні громадського порядку 222

ПАНКРАТОВА В. О.

Деякі особливості підготовки патрульних поліцейських у сучасних умовах 223

ПАНОВА І. В.

Щодо окремих питань визначення стандартів кібербезпеки
при підготовці працівників для кіберполіції 225

ПАНОВА О. О.

Особливості кадрового забезпечення публічної безпеки в Україні 226

ПЕРЦЕВА В. А.

Проблема співвідношення національної культури і мови з ментальними категоріями 228

ПЕТРЕНКО С. П., ГОРЕЛІК Д. С.

Психологічні та педагогічні аспекти підготовки кадрів до Національної поліції 229

ПЕТРОВСЬКА С. А.

Інноваційні форми візуалізації освітніх матеріалів при викладанні дисциплін
у вищих навчальних закладах 231

ПІХУРЕЦЬ О. В.

Участь правоохоронних органів у забезпеченні ефективного захисту
права інтелектуальної власності 233

ПОГРІБНИЙ І. М.

Загальнотеоретична підготовка поліцейського: питання практичного спрямування 235

ПОНОМАРЬОВ С. П.

Сектор безпеки України: поняття, ознаки, зміст 236

ПОСОХОВА Я. С.

Здатність до прогнозування як фактор успішної професійної діяльності
операторів та диспетчерів служби «102» Національної поліції України 238

ПРИБИТКОВА Н. О., ШОРОХОВА Г. М.

Дистанційне навчання як інноваційний підхід у сфері підготовки кадрів
для Національної поліції України 240

РОМАНЮК В. В.

Вплив специфічних умов навчання у ВНЗ МВС України на здійснення
підготовки поліцейських 242

САВЧУК Т. І.

Зв'язок науки та практики при викладанні дисципліни «Криміналістика»
під час підготовки кадрів для Національної поліції України 243

САДИКОВА Я. М.	
Формування професійних інтересів у процесі підготовки кадрів для Національної поліції	244
САЛМАНОВ О. В.	
Щодо проблемних питань розміщення осіб у приймальник-розподільник для дітей під час кримінального провадження	246
САЛМАНОВА О. Ю.	
Про компетенцію та повноваження Національної поліції України щодо прийняття адміністративно-юрисдикційних актів	247
САПЕЙКО Л. В.	
Формування кадрового складу міліції в 60–70-х роках ХХ століття	249
САППА М. М.	
Перший детективний твір з участю поліції був створений на Харківщині	251
СВІТЛИЧНИЙ В. А., ОНИЩЕНКО Ю. М.	
Актуальні аспекти підготовки курсантів Харківського національного університету внутрішніх справ як фахівців кібербезпеки	253
СВЯТОКУМ І. О.	
Проблеми оцінки діяльності Національної поліції в контексті професійної мотивації її працівників	254
СЕРГІЄНКО Д. В.	
Роль тактичної та тактико-спеціальної підготовки у підготовці кадрів для підрозділів кримінальної поліції	256
СЕРДЮК О. О.	
Дослідження «Публічна безпека та довіра до правоохоронних органів» як інструмент удосконалення роботи правоохоронних органів	258
СИНЯВСЬКА О. Ю.	
До питання формування правової культури поліцейських	260
СІДЕЙ О. В.	
Конституційні гарантії права фізичної особи на здоров'я	262
СКРИННІКОВА К. О., ТИМОШЕНКО Д. В.	
Значення науки цивільного права для формування правової свідомості працівників поліції	263
СЛИНЬКО Д. В.	
Особливості форм правового виховання курсантської та студентської молоді	264
СЛИПЧЕНКО С. А.	
Толкование норм права	266
СМОЛА Р. М.	
Історія підготовки правоохоронців у Харкові та Україні	268
СОРОКІНА Г. М.	
Формування полікультурної компетенції співробітників поліції	269

СТЕПАНЮК Р. Л., ЛАПТА С. П.

Щодо вдосконалення криміналістичної підготовки фахівців для органів
досудового розслідування Національної поліції України271

СТРАШОК Є. В.

Організація роботи слідчого поліції в умовах сьогодення.....272

СЮРКАЛО Б. І.

Економіко-правові аспекти ефективності наукової діяльності
у сфері підготовки кадрів для Національної поліції України273

ТАТАРОВ О. Ю.

Сучасні тенденції розвитку кримінального процесуального законодавства України275

ТВЕРДОХЛІБОВА Н. Є.

Гендерна рівність як засіб підвищення якості підготовки кадрів.....277

ТЕРЕЩУК С. С.

Правові підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій279

ТЕТЮШЕВА О. Ю.

Психологічне супроводження професійної діяльності працівників
слідчих підрозділів Національної поліції України.....280

ТІХОНОВА М. А.

Роль правоохоронних органів у створенні та розвитку спортивних організацій
в Україні на рубежі XIX–XX століть.....282

ТЮРІНА В. О.

Комунікативна компетентність як професійна якість особистості
майбутніх правоохоронців283

ТЯГЛО О. В., ВОРОПАЙ Т. С.

Чого навчати у XXI столітті?285

ФЕДОРЕНКО О. І.

Зміст і особливості підготовки правоохоронців в Україні
в період 20–40-х років XX століття до роботи з дітьми287

ХАМАТОВ Д. О.

До проблеми діяльності оперативних підрозділів з метою нейтралізації
протидії розгляду кримінальних проваджень у суді289

ХОДАК Є. С.

До питання визначення структури адміністративно-правового статусу
Фонду гарантування вкладів фізичних осіб291

ЦВІРКУН Н. Ю.

Формування толерантності у поліцейських293

ЦІЛЬМАК О. М.

Основні положення інформаційно-технологічної компетентності поліцейського.....295

ЧЕБУКІНА О. Г.

Соціально-психологічна характеристика тероризму296

ЧЕЛПАН О. В.

Заходи загальносоціального запобігання пошкодження шляхів
сполучення і транспортних засобів298

ЧЕПІГА Л. П.

Взаємозв'язок схильності до ризику та стратегій подолання стресу
в ситуаціях проблемного спілкування в системі «людина – людина»
у співробітників групи реагування патрульної поліції.....301

ЧЕРВОНІЙ П. Д.

Особливості формування курсантського колективу303

ЧЕРЕВКО К. О.

Особа потерпілого від незаконного проведення абортів304

ЧЕРЕДНИЧЕНКО В. Б., КУЛИК І. А.

Визначення напрямків підготовки фахівців з кібербезпеки для поліції України306

ЧИЧА Р. П.

Особливості оскарження діяльності слідчого
на початкових етапах досудового розслідування.....308

ЧОРНИЙ І. В.

Патріотичне виховання молоді на матеріалі сучасної
української фантастики (твори Лади Лузіної)309

ЧУМАК В. В.

Європейський досвід реформування правоохоронних органів (на прикладі Естонії)310

ШАПОВАЛ В. М.

Право і правопорядок у житті соціуму: філософський погляд312

ШАПОВАЛ Л. А.

Філософські проблеми патріотичного виховання.....313

ШАТРАВА С. О.

Мінімізація корупційних ризиків під час проходження служби
в органах Національної поліції.....315

ШАХОВА К. В.

Вимога сучасності: оперативно-розшукова протидія злочинам проти статевої свободи
та статевої недоторканності особи підрозділами кримінальної поліції.....316

ШЕВЕЛЕВ К. Є.

Окремі питання розслідування та кваліфікації умисних убивств, скоєних
за умов «неочевидності»318

ШЕВЧУК Т. А.

Щодо ролі науки в підготовці кадрів для Національної поліції України.....319

ШИШКА О. Р.

Юридична особа публічного права: проблеми юридичної термінології.....321

ШЛОМІН О. Ю.

Психологічна компетентність поліцейського.....322

ШУЛЬГА А. М.

Правове виховання, юридична освіта та правова культура охоронців правопорядку.....324

ЮРТАЄВА К. В.

Сучасні тенденції викладання дисциплін кримінально-правового циклу
для фахівців з кібербезпеки підрозділів Національної поліції України325

ЮРЧЕНКО О. М.

Сучасні прояви організованої злочинності у сфері державної безпеки327

ЮХНО О. О.

Окремі напрями забезпечення й удосконалення професійної підготовки
поліцейських для підрозділів протидії кіберзлочинам329

ЮШКЕВИЧ О. Г.

Тимчасове затримання транспортних засобів як
вид превентивного поліцейського заходу331

ЯРЕЩЕНКО О. А.

Підготовка фахівців для підрозділів Національної поліції України
за допомогою сучасних технічних засобів навчання333

ЯСЕЧКО С. В.

Звільнення від відповідальності за порушення права на інформацію ОВС.....334

ЯЦЕНКО В. П.

Окремі питання реалізації громадського контролю за діяльністю Національної поліції.....336

ЯЩЕНКО А. М.

Деякі міркування щодо вдосконалення законодавчої регламентації
протидії злочинності у сфері громадської безпеки337

правових норм. Законодавством визначено Національну поліцію України як центральний орган виконавчої влади, що служить суспільству шляхом надання поліцейських послуг у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку, а отже, є провідним суб'єктом такої діяльності. Загалом усі поліцейські повноваження повністю або частково спрямовані на забезпечення публічної безпеки в широкому розумінні цього поняття, тобто створення таких умов, за яких громадяни будуть не тільки захищені від протиправних посягань та інших видів небезпек (стихійних лих, надзвичайних станів тощо), а й зможуть на належному рівні реалізовувати свої права.

З іншого боку, небезпека (як статистична ймовірність настання певних негативних наслідків) та ризик (як суб'єктивне уявлення людини про ймовірність настання небажаних для неї наслідків) – невід'ємні складові професійної діяльності працівників поліції, що обумовлює потребу належного психологічного супроводу діяльності інституту поліції. Він має бути спрямований не тільки на підвищення її ефективності (знання форм, методів і засобів професійної психології, змісту та сфери застосування спеціальних психологічних знань в процесі виконання завдань з охорони публічного порядку, психологічних технологій та закономірностей професійного спілкування у психологічно складних й напружених ситуаціях забезпечення публічної безпеки, методичних засад й технологій підтримання особистої безпеки тощо), а й розвиток особистості її суб'єкта (самовдосконалення й розвиток професійно значущих якостей, вміння планувати та здійснювати професійну діяльність з охорони публічного порядку, володіти методами візуальної психодіагностики, навичками діагностики поведінки особи, яка знаходиться у небезпечному або зміненому стані, прийомами психологічного впливу та навичками взаємодії з об'єктами професійної діяльності тощо). Перший напрям – спрямований на створення належних психологічних умов діяльності інституту поліції, його підрозділів, служб та персоналу, забезпечення ефективного використання наявних сил і засобів; другий – поширюється на сферу психологічної безпеки особистості працівника поліції.

За таких обставин особливої актуальності набуває завдання подальшого аналізу практики діяльності Національної поліції, її окремих підрозділів й працівників, діяльність яких, зокрема, спрямована на забезпечення публічної безпеки і порядку, вивчення впливу умов професійного середовища на їх психіку, що дозволить удосконалити методологію й методи їх психологічної підготовки, оптимізувати механізм виявлення й профілактики психічних захворювань, визначити ефективні шляхи професійної мотивації й підвищення рівня відповідальності при командній формі організації охорони порядку і безпеки на закріпленій ділянці тощо.

Список бібліографічних посилань

1. Соціально-психологічні проблеми безпеки людини. URL: http://stud.com.ua/25091/psihologiya/sotsialno_psihologichni_problemi_bezpeki_lyudini (дата звернення: 08.11.2017).

2. Ильин Е. П. Психология риска. СПб. : Питер, 2012. 267 с.

Одержано 09.11.2017

УДК 159.9

Наталія Олександрівна ГОРОБЕЦЬ,

кандидат юридичних наук, доцент,

професор кафедри юридичних дисциплін Сумської філії

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2731-9682>;

Лариса Леонідівна ДВОРНІЧЕНКО,

кандидат філософських наук, доцент,

доцент кафедри психології Сумського державного

педагогічного університету ім. А. С. Макаренка

ПРОФЕСІЯ «ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ» ЯК ПРИМУС І ПОКЛИКАННЯ

Глобалізація безробіття на ринку інтелектуальної праці обумовлює дуже жорстку конкуренцію і, як наслідок, формування нового типу професіоналу – над професіоналу, тобто спеціаліста дуже високої компетентності, з одного боку, і спеціаліста у досить широкому спектрі питань, або фахівця високого рівня «на стику» професій, з іншого.

Відсутність стабільності у житті людини суспільства ризику, невпевненість у завтрашньому дні, страх втрати роботи та інші обставини реалій працевлаштування юристів у нинішній Україні формують нове кліше професійного вибору поліцейського. З однієї сторони з'являється потреба у нових професіях (патрульна поліція, кіберполіція, віртуальна поліція тощо), з іншої – відбувається зміна традиційних стереотипів, щодо престижності та суспільної значущості професії. У зв'язку з цим відбувається зміна образу професії поліцейського у свідомості людей.

Донедавна ідеальний образ поліцейського-професіонала був пов'язаний з професійними досягненнями, де сам образ завжди мав високий ступінь конкретності – добрий, справедливий, законослухняний міліціонер (дядя Стьопа), який був героєм і прикладом для наслідування серед підлітків і дорослих.

У наш час ідеальний образ професіоналу замінюється ідеальним образом життя який супроводжує ту чи іншу професію. Така невизначеність ціннісних уявлень про світ професій примушує людину обирати не професію, а бажаний образ життя, який можна досягти за допомогою професії, зокрема поліцейського.

Якщо раніше, майбутня професія поліцейського обиралася за покликанням та визначалася здібностями й інтересом до цього виду діяльності, то професійне самовизначення сучасної української молоді все далі більше визначається моделлю бажаного майбутнього життя, яка переважно орієнтована на швидке досягнення добробуту. Молода людина, здійснюючи професійне самовизначення, натикається на ризик того, що професія із покликання перетворюється на примус. Показово, що саме у суспільствах дефіциту частіше за все порушується баланс між професійним покликанням особистості та видом професійної діяльності. За таких обставин досить часто молодь знаходиться у стані фрустрації.

Кваліфікована тривала праця за професією, є основою життя людини. Сучасні вчені (Е. Ф. Зеєр, Є. О. Клімов, В. Г. Макушин, М. С. Пряжников, та ін.) підкреслюють у визначенні професії обов'язковість певних знань, навичок, наявність спеціальних здібностей та розвиток професійно важливих якостей особистості. Отже, чи завжди людина обирає те, що «визнається нею самою за професією»? Що є основою вибору примус чи покликання?

Відповідь на ці запитання потребує аналізу факторів, що впливають на мотивацію вибору, як на суспільному, так і індивідуально-особистісному рівнях.

Сучасне суспільство характеризують як суспільство добробуту, суспільство споживання, визначальним принципом якого є принцип ненажерливості, що розкривається через глобальну жадобу. Але з такими ціннісними уявленнями небезпечно жити. Жадоба відкидає усяку міру накопичення і зносить кордони [1, с. 24]. Той, хто захопився до споживання вже не знає слова «досить». Крім того, широко розповсюдженою установкою людини суспільства споживання є «вміння влаштуватися у житті», що орієнтує людину на зовнішні досягнення життєвого успіху такі як гроші та влада. Виходячи з цього особливого значення набувають професії, які зможуть це забезпечити. До цих професій на сьогодні входить і професія поліцейського. Слід додати, що Україна є унікальною державою у сенсі того, що країною економістів та юристів її називали ще до кризи. Не дивлячись на те, що за даними журналу «Fores Club» та Центру політичних та економічних досліджень ім.Розумкова (за даними журналу Фокус) фінансові та юридичні послуги серед перспективних галузей економіки знаходяться на восьмому та дев'ятому місці відповідно. Але досі ці професії є найпрестижнішими в уяві більшості молодих українців.

Слід зазначити, що виділяють три світоглядних підходи: це робота заради грошей; робота, як будівництва своєї кар'єри; і робота-покликання. Розглядаючи перший підхід М.Боришевський пише: «праця, яка сприймається людиною лише як засіб збагачення, накопичення, спричиняє виникнення у людини таких негативних рис як егоїзм, прагнення до наживи, здирицтво, скнарість, намагання домогтися успіху у праці будь якою ціною. Отже, праця, яка не мовимована моральним, гуманістичним сенсом, може стати соціально небезпечною, завдати шкоди самій людині, іншим людям, суспільству» [2, с. 55]. Тут доречно згадати відому фразу М.Вебера: «або жити «для» політики, або жити «за рахунок» політики». Інакше кажучи, праця лише заради грошей, навіть орієнтована на успіх, не тільки не сприяє формуванню у особистості відчуття щастя та задоволеності власною долею, але й може спричинити відчуття втрати сенсу життя, яке буде мати негативні впливи на стан психічного і фізичного здоров'я поліцейського.

Найбільш привабливою й адекватною у сучасному світі є модель професійної реалізації. Кожен крок професійного зростання поліцейського підвищує авторитет особистості в очах оточуючих і надає все більші можливості. Щоправда, така модель професійної реалізації, хоча є більш м'якою ніж перша, але містить в собі ризики апатії.

Найбільш цікавою для професії поліцейського є праця як покликання. Ця модель професійної реалізації особистості викликає досить гострі дискусії між вченими і пересічними громадянами. Працю за покликанням називають самореалізацією, самоактуалізацією.

Людина, яка віддає себе служінню чомусь більшому ніж власна вигода, – є ідеальною моделлю професії поліцейського, оскільки її специфіка вимагає від поліцейського самопожертви, ризику власним життям і здоров'ям заради інших, що не може бути в пріоритеті у тих, хто орієнтований на збагачення, задоволення власних потреб. Така робота принесе задоволення незалежно від оплати та просування по кар'єрних сходинках. Навіть якщо людині не платять, або не підвищують посади вона все одно працює. Тож саме праця за покликанням є тим чинником що надає людині сенс у житті, відчуття задоволеності і щастя, але і несе в собі певні ризики у професії поліцейського. Часті самопожертви (відпочинком, сім'єю, власними потребами), висока ступінь відповідальності, суспільна значимість професії часто призводить до професійного вигорання поліцейського.

Ця професія як ніяка інша яскраво проводить межу між примусом і покликанням. Той хто хоч раз у житті зустрічав людину яка виконує свої обов'язки по примусу не має сумніву в необхідності дослідження здібностей, формування і розвитку покликання людини.

Вибір професії за покликанням не тільки допоможе краще засвоїти ази професії поліцейського, розвинути та самореалізуватися, але й у будь-якому суспільстві надасть можливість бути затребуваним.

Підсумовуючи, можна зробити висновок що професія це той фактор, який суттєво впливає на якість життя сучасної людини і визначає необхідність принципових змін не тільки в освітній парадигмі професійного навчання та виховання, але й формування принципово нової системи профорієнтації: її основної мети, засобів та форм організації, можливостей прогнозування перспектив майбутнього життя.

Список бібліографічних посилань

1. Höher G. Jenseits der Gier. Vom Luxus des Teilens. Berlin : Ustein Buchverlag, 2005. 287 s.
2. Боришевский М. Й. Соціально-психологічна сутність та генеза духовності особистості. *Проблеми загальної та педагогічної психології*. 2009. Т. XI, ч. 5. С. 50–59.

Одержано 07.11.2017

УДК 159.9

Наталія Володимирівна ГРЕСА,

кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри соціології та психології факультету № 6
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0517-4822>;

Яна Ігорівна КАРНАУХ,

слухач магістратури факультету № 6
Харківського національного університету внутрішніх справ

РОЛЬ КОПІНГ-ПОВЕДІКИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Проблема вдосконалення професійної підготовки майбутніх поліцейських у вищих учбових закладах дуже актуальна для сучасної України, яка переживає певні соціально-економічні зміни. В умовах законодавчих і організаційних змін професія поліцейського продовжує залишатися однією з самих затребуваних, що потребує підготовку фахівця високої кваліфікації, який володіє не лише набором професійних знань, але і психологічно підготовлений до професійної діяльності. Суть і зміст психологічної підготовки в умовах реформування МВС України проявляються в засобах підтримки психологічного здоров'я майбутніх поліцейських та профілактики їх особистісних деформацій. У сучасному світі професійна діяльність поліцейських протікає в екстремальних умовах і зазнає впливу різних стрес-факторів. Діяльність працівників поліції здійснюється в умовах підвищеної небезпеки і характеризується негативним впливом на них цілою низкою несприятливих, дискомфортних і загрозливих факторів, які, за певних обставин, провокують не тільки розвиток нервово-психічних розладів, але і спричиняють